

tid nogen Betænkelighed ved, at Staten i for høj Grad skulde fremtræde som Drivkraft paa dette Omraade, Ministeren var i sig selv ikke bange for overhovedet at lade Staten træde opmuntrende eller bidragende ind, men han var dog paa det Punkt noget tilbageholdende, noget ængstelig, dog ikke med Hensyn til Lovforslagets § 4, Skattelettelserne af Hensyn til denne socialt værdifulde Organisation, som han billigede. Og det glæder mig, for jeg tror, der her er en værdifuld Løftestang til Fremme af denne Organisation. Derimod var den højtærede Minister mere bekymret, naar det drejede sig om at yde Laan eller Garantier fra Statens Side, og et Øjeblik var det, som om han var tilbøjelig til at fremkalde Forestillingen om store Beløb, som rullede ud af Statskassen paa Skatteydernes Bekostning, og til at træde frem som beskyttende de danske Skatteydere mod det Attentat, der atter her blev anstiftet mod dem. Jeg tror ikke, at Skatteyderne i denne Anledning har Brug for en saadan Beskyttelse, thi det, her er Tale om, er jo ikke store Beløb, der skal skænkes de paagældende Bedrifter, men Beløb, der under fuldkommen betryggende Former skal udlaanes til de paagældende Bedrifter under Sikkerhed og Betyggelse, der ikke turde være ringere end den, der findes med Hensyn til de Husmandsbrug, i hvilke man i en lang Aarrække har udlaant Midler fra Statens Side, uden at dette har bragt Staten store eller afgørende Byrder. Og kan der paa et eller andet Punkt maaske komme til at ligge et lille Rentetab paa et saadant Udlaan, eller kan der komme et direkte Tab af beskedent Omfang ved en eller anden Lejlighed, tror jeg for min Del, at dette meget vil opvejes ved, at Bedrifterne i højere Grad, end Tilfældet hidtil har været, kommer i Gang, og derigennem ogsaa Skatteevnen øges, saaledes at man paa denne Maade ikke vil paalægge Skatteyderne nye Byrder, men endda snarere faar Betingelser for at lette nogle af de Byrder, der hviler paa dem nu. Den højtærede Minister sagde i denne Forbindelse, at man havde ikke helt gode Erfaringer med Hensyn til Byggelaanene, med Hensyn til den Maade, de paagældendes Bidrag til Bygningernes Opførelse blev tilvejebragt, og han nærede Bekymringer for, at lignende Vanskeligheder skulde fremkomme her. Hvis man følger de Regler, der er angivet i det foreliggende Lovforslag, ser jeg ikke rettere end, at man maa kunne skabe fuld Tryghed og Sikkerhed deroverfor. Lige saa godt som man er i Stand til paa betryggende Vis at undersøge dette ved Husmandslaanene —

og jeg tror, at Medlemmer, der har arbejdet med Anvendelsen af disse, vil mene, at det der sker under fuldt betryggende Former —, lige saa godt vil man kunne gøre det i denne Henseende, saaledes at man ikke paa dette Punkt behøver at nære nogen Bekymring. Men i det store og hele var Ministerens Udtalelser jo Udtryk for en saadan Opfattelse, at jeg ikke ser rettere end, at man kunde regne med at komme til Forstaaelse med den højtærede Minister og hans Parti om en Lovgivning, der i det væsentlige tilfredsstillende de Ønsker, man fra vor Side maatte nære paa dette Omraade, selv om jeg maatte mene, at Ministeren, for at vi kunde naa dertil, maatte gøre nogle Skridt noget dristigere, end han efter selve sine Udtalelser i Dag var tilbøjelig til endnu — og det samme gælder jo den ærede Ordfører for Venstre (Fuglsang).

Jeg vender mig derefter til den ærede Ordfører for det socialdemokratiske Parti, det ærede Medlem Hr. Harald Jensen. Han gav jo ogsaa Udtryk for megen Velvillie overfor de Tanker, der ligger bag Lovforslaget, men tillige for adskillige Bekymringer, og jeg nærer ingen Forbavselse ved at møde disse Bekymringer. Efter at en Bevægelse af en saadan Karakter, en Organisation af en saadan Styrke som Fagforeringsbevægelsen, gennem nogle Aartier er tømret sammen og har faaet en saa mægtig Betydning i Retning af at løfte de ulykkeligt stillede Lag i det danske Folk et meget stort Stykke opad mod lysere og bedre Vilkaar, saa forstaar man, at enhver Ting, overfor hvilken man har en Følelse af, at den maaske kunde bringe en Usikkerhed i denne Virksomhed, mødes med en vis Forhaandsbekymring. Men jeg har allerede sagt tidligere, at jeg tror, disse Bekymringer var og er overdrevne.

Det ærede Medlem glædede sig over, at der fra anden Side i Dag, og vel navnlig fra min Side, var fremsat en Kritik over det herskende Lønssystem. Jeg bekender mig til den Opfattelse, at dette Lønssystem har levet sin bedste og sin længste Tid. Jeg tror ikke, at Former af den Beskaffenhed, som nu findes indenfor Størandustrien, med en Gruppe af Arbejdsgivere paa den ene Side og en Gruppe af Lønarbejdere uden nogen Andel i Produktionsmidlerne, i denne Del af Samfundets samlede Formue, de kommende Tiaar igennem kan opretholdes paa nogenlunde tilfredsstillende Maade. Men naar det ærede Medlem føjede til, at en saadan Kritik havde Socialdemokratiet for været ene om, kan jeg for min Del ikke anerkende dette. Saa længe det Parti, jeg